TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2021/1013

2021 m. birželio 21 d.

kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Vidurinėje Azijoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 33 straipsnį ir 31 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2015 m. balandžio 15 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2015/598 ([1]), kuriuo Peter BURIAN paskirtas Europos Sąjungos specialiuoju įgaliotiniu (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Vidurinėje Azijoje;

(2) 2018 m. birželio 25 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2018/904 ([2]), kuriuo pratęsiamas ES specialiojo įgaliotinio Vidurinėje Azijoje Peter BURIAN įgaliojimų terminas, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu (BUSP) 2021/282 ([3]). ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų terminas baigiasi 2021 m. birželio 30 d.;

(3) naujas ES specialusis įgaliotinis Vidurinėje Azijoje turėtų būti paskirtas 20 mėnesių laikotarpiui;

(4) ES specialusis įgaliotinis vykdys įgaliojimus tokiomis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų kliudyti pasiekti Sutarties 21 straipsnyje nustatytus Sąjungos išorės veiksmų tikslus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis

Europos Sąjungos specialiąja įgaliotine (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Vidurinėje Azijoje nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2023 m. vasario 28 d. skiriamas (-a) Terhi HAKALA. Taryba, remdamasi Politinio ir saugumo komiteto (toliau – PSK) įvertinimu bei Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pasiūlymu, gali nuspręsti ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimus pratęsti ar nutraukti anksčiau.

2 straipsnis

Politikos tikslai

ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimai grindžiami Sąjungos politikos tikslais Vidurinėje Azijoje. Tie tikslai, be kita ko, yra:

a) skatinti gerus ir glaudžius Sąjungos ir Vidurinės Azijos šalių santykius, pagrįstus bendromis vertybėmis bei interesais, kaip nustatyta atitinkamuose susitarimuose;

b) prisidėti prie regiono šalių stabilumo ir bendradarbiavimo stiprinimo;

c) prisidėti prie demokratijos, teisinės valstybės, gero valdymo ir pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms Vidurinėje Azijoje stiprinimo;

d) įveikti pagrindines grėsmes, visų pirma konkrečias problemas, turinčias tiesioginės įtakos Sąjungai;

([1]) 2015 m. balandžio 15 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/598, kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Vidurinėje Azijoje (OL L 99, 2015 4 16, p. 25).

([2]) 2018 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2018/904, kuriuo pratęsiamas Europos Sąjungos specialiojo įgaliotinio Vidurinėje Azijoje įgaliojimų terminas (OL L 161, 2018 6 26, p. 12).

([3]) Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/282 2021 m. vasario 22 d. kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2018/904, kuriuo pratęsiamas Europos Sąjungos specialiojo įgaliotinio Vidurinėje Azijoje įgaliojimų terminas (OL L 62, 2021 2 23, p. 45).

e) didinti Sąjungos veiksmingumą ir matomumą regione, be kita ko, glaudžiau koordinuojant veiklą su kitais atitinkamais partneriais bei tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) ir Jungtinėmis Tautomis (JT).

3 straipsnis

Įgaliojimai

1. Kad būtų pasiekti politikos tikslai, ES specialiajam įgaliotiniui suteikiami šie įgaliojimai:

a) skatinti bendrą Sąjungos politinių veiksmų koordinavimą Vidurinėje Azijoje ir padėti užtikrinti Sąjungos išorės veiksmų regione nuoseklumą;

b) prisidėti prie Sąjungos naujos partnerystės su Vidurine Azija strategijos įgyvendinimo proceso, papildyto atitinkamomis Tarybos išvadomis ir vėlesnėmis pažangos ataskaitomis apie Sąjungos Vidurinės Azijos strategijos įgyvendinimo procesą, teikti rekomendacijas ir reguliariai atsiskaityti atitinkamiems Tarybos organams;

c) padėti Tarybai toliau plėtoti visapusišką politiką Vidurinės Azijos klausimais;

d) įdėmiai sekti politinius įvykius Vidurinėje Azijoje, plėtojant ir palaikant glaudžius ryšius su Vyriausybėmis, parlamentais, teismais, pilietine visuomene ir žiniasklaida;

e) raginti Kazachstaną, Kirgiziją, Tadžikistaną, Turkmėnistaną ir Uzbekistaną bendradarbiauti regioniniais bendro intereso klausimais;

f) plėtoti atitinkamus ryšius ir bendradarbiavimą su pagrindiniais suinteresuotais dalyviais regione ir visomis atitinkamomis regioninėmis ir tarptautinėmis organizacijomis;

g) prisidėti įgyvendinant Sąjungos žmogaus teisių politiką regione bendradarbiaujant su ES specialiuoju įgaliotiniu žmogaus teisių klausimais, įskaitant Sąjungos žmogaus teisių gaires – visų pirma Sąjungos gaires dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų bei dėl smurto prieš moteris bei mergaites ir kovos su visų formų moterų bei mergaičių diskriminacija – ir Sąjungos politiką, susijusią su JT Saugumo Tarybos rezoliucija 1325 (2000) dėl moterų, taikos ir saugumo, be kita ko, stebint pokyčius šioje srityje, pranešant apie juos ir rengiant rekomendacijas šioje srityje;

h) glaudžiai bendradarbiaujant su JT ir ESBO prisidėti prie konfliktų prevencijos ir sprendimo, plėtojant ryšius su valdžios institucijomis ir kitais vietos subjektais, kaip antai nevyriausybinėmis organizacijomis, politinėmis partijomis, mažumomis, religinėmis grupėmis ir jų vadovais;

i) prisidėti prie bendros užsienio ir saugumo politikos energetinio saugumo, sienų apsaugos, kovos su sunkiais nusikaltimais, įskaitant narkotikus ir prekybą žmonėmis, taip pat vandens išteklių valdymo, aplinkos ir klimato kaitos aspektų, susijusių su Vidurine Azija, formulavimo;

j) skatinti regioninį saugumą Vidurinėje Azijoje mažinant tarptautinių subjektų dalyvavimą Afganistane.

2. ES specialusis įgaliotinis remia vyriausiojo įgaliotinio darbą ir stebi bendrą visų sričių Sąjungos veiklą šiame regione.

4 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. ES specialusis įgaliotinis yra atsakingas už įgaliojimų vykdymą; jo veiklą prižiūri vyriausiasis įgaliotinis.

2. PSK palaiko prioritetinius ryšius su ES specialiuoju įgaliotiniu ir yra pirminis kontaktinis centras ES specialiajam įgaliotiniui palaikant ryšius su Taryba. PSK teikia ES specialiajam įgaliotiniui strategines gaires ir politinius nurodymus pagal jo įgaliojimus, nedarant poveikio vyriausiojo įgaliotinio galioms.

3. ES specialusis įgaliotinis bendradarbiauja ir savo veiksmus glaudžiai koordinuoja su Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir atitinkamais jos padaliniais.

5 straipsnis

Finansavimas

1. Su ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų vykdymu nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2023 m. vasario 28 d. susijusioms išlaidoms padengti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 1 885 000 EUR.

2. Išlaidos tvarkomos pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas procedūras ir taisykles.

3. Išlaidos tvarkomos pagal ES specialiojo įgaliotinio ir Komisijos sudarytą sutartį. Už visas išlaidas ES specialusis įgaliotinis atsiskaito Komisijai.

6 straipsnis

Darbuotojų grupės sudarymas ir sudėtis

1. ES specialusis įgaliotinis sudaro darbuotojų grupę, neviršydamas savo įgaliojimų ir paskirtų atitinkamų finansinių išteklių. Į darbuotojų grupę įtraukiami darbuotojai, turintys ekspertinių žinių konkrečiose politikos srityse, kaip reikalaujama pagal įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis nedelsdamas praneša Tarybai ir Komisijai apie savo darbuotojų grupės sudėtį.

2. Valstybės narės, Sąjungos institucijos ir EIVT gali pasiūlyti komandiruoti darbuotojus dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Atlyginimą tokiems komandiruotiems darbuotojams atitinkamai moka valstybė narė, Sąjungos institucija arba EIVT. Valstybių narių į Sąjungos institucijas arba EIVT deleguoti ekspertai taip pat gali būti komandiruojami dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Pagal sutartį pasamdyti kitų šalių darbuotojai turi turėti vienos iš valstybių narių pilietybę.

3. Visi komandiruoti darbuotojai administraciniu požiūriu lieka pavaldūs siunčiančiajai valstybei narei, Sąjungos institucijai ar EIVT ir vykdo savo pareigas bei veikia ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų labui.

4. ES specialiojo įgaliotinio personalas bendrai įkuriamas kartu su atitinkamais EIVT padaliniais ar Sąjungos delegacijomis siekiant užtikrinti jų atitinkamų veiksmų darną ir nuoseklumą.

7 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio ir ES specialiojo įgaliotinio personalo privilegijos ir imunitetai

Su priimančiosiomis valstybėmis atitinkamai susitariama dėl ES specialiojo įgaliotinio ir ES specialiojo įgaliotinio personalo misijos vykdymui ir sklandžiam darbui užtikrinti būtinų privilegijų, imunitetų ir kitų garantijų. Valstybės narės ir EIVT šiuo tikslu teikia visą reikalingą paramą.

8 straipsnis

ES įslaptintos informacijos saugumas

ES specialusis įgaliotinis ir jo darbuotojų grupės nariai laikosi saugumo principų ir būtiniausių standartų, nustatytų Tarybos sprendimu 2013/488/ES ([4]).

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija ir logistinė parama

1. Valstybės narės, Komisija, EIVT ir Tarybos Generalinis sekretoriatas užtikrina, kad ES specialiajam įgaliotiniui būtų sudaryta galimybė susipažinti su visa reikiama informacija.

([4]) 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

2. Sąjungos delegacijos regione ir (arba) valstybės narės atitinkamai teikia logistinę paramą regione.

10 straipsnis

Saugumas

ES specialusis įgaliotinis, laikydamasis Sąjungos politikos dėl personalo, dislokuoto už Sąjungos ribų vykdyti veiksmus pagal Sutarties V antraštinę dalį, saugumo, neviršydamas ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų ir atsižvelgdamas į saugumo padėtį jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje, imasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių viso tiesiogiai ES specialiajam įgaliotiniui pavaldaus personalo saugumui užtikrinti, visų pirma:

a) sudarydamas konkretų saugumo planą, grindžiamą EIVT pateiktomis gairėmis, įskaitant konkrečias fizines, organizacines ir procedūrines saugumo priemones, kuriuo reglamentuojamas saugaus personalo atvykimo į jo atsakomybei priskirtą teritoriją ir judėjimo toje teritorijoje valdymas, taip pat saugumo incidentų valdymas, įskaitant nenumatytų atvejų planą bei evakuacijos planą;

b) užtikrindamas, kad visi už Sąjungos ribų dislokuoti darbuotojai būtų apdrausti didelės rizikos draudimu, būtinu atsižvelgiant į sąlygas jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje;

c) užtikrindamas, kad prieš atvykstant arba atvykus į jų atsakomybei priskirtą teritoriją būtų organizuotas visų ES specialiojo įgaliotinio grupės narių, dislokuotinų už Sąjungos ribų, įskaitant vietoje pasamdytus darbuotojus, atitinkamas mokymas saugumo klausimais, atsižvelgiant į EIVT tai teritorijai nustatytą rizikos lygį;

d) užtikrindamas, kad būtų įgyvendinamos visos sutartos rekomendacijos, pateiktos remiantis reguliariais saugumo įvertinimais, ir vyriausiajam įgaliotiniui, Tarybai bei Komisijai raštu būtų teikiamos jų įgyvendinimo ir kitų saugumo klausimų reguliarios pažangos ir galutinė išsami įgaliojimų vykdymo ataskaitos.

11 straipsnis

Ataskaitų teikimas

ES specialusis įgaliotinis vyriausiajam įgaliotiniui ir PSK reguliariai teikia ataskaitas. ES specialusis įgaliotinis prireikus taip pat teikia ataskaitas Tarybos darbo grupėms. Reguliariai teikiamos ataskaitos platinamos per sistemą COREU. ES specialusis įgaliotinis gali teikti ataskaitas Užsienio reikalų tarybai. ES specialusis įgaliotinis gali dalyvauti teikiant informaciją Europos Parlamentui.

12 straipsnis

Koordinavimas

1. ES specialusis įgaliotinis prisideda prie Sąjungos veiksmų vieningumo, suderinamumo ir efektyvumo ir padeda užtikrinti, kad visos Sąjungos priemonės ir valstybių narių veiksmai būtų naudojami suderintai siekiant Sąjungos politikos tikslų. Kai tikslinga, siekiama palaikyti ryšius su valstybėmis narėmis. ES specialiojo įgaliotinio veikla koordinuojama su atitinkamo EIVT geografinio padalinio ir Komisijos veikla. ES specialusis įgaliotinis reguliariai informuoja valstybių narių atstovybes ir Sąjungos delegacijas.

2. Vietos lygiu glaudus ryšys palaikomas su atitinkamų valstybių narių atstovybių vadovais ir Sąjungos delegacijų vadovais. Jie deda visas įmanomas pastangas, kad padėtų ES specialiajam įgaliotiniui vykdyti jo įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis taip pat palaiko ryšius su kitais tarptautiniais bei regioniniais subjektais vietoje.

13 straipsnis

Pagalba reikalavimų atveju

ES specialusis įgaliotinis ir ES specialiojo įgaliotinio personalas teikia pagalbą, reaguojant į reikalavimus ir pareigas, kylančius iš ankstesnių ES specialiųjų įgaliotinių Vidurinėje Azijoje įgaliojimų, ir tuo tikslu teikia administracinę pagalbą bei prieigą prie atitinkamų bylų.

14 straipsnis

Peržiūra

Šio sprendimo įgyvendinimas ir jo suderinamumas su kita Sąjungos veikla regione yra reguliariai peržiūrimi. ES specialusis įgaliotinis vyriausiajam įgaliotiniui, Tarybai ir Komisijai reguliariai teikia pažangos ataskaitas ir ne vėliau kaip 2022 m. lapkričio 30 d. pateikia galutinę išsamią įgaliojimų vykdymo ataskaitą.

15 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2021 m. birželio 21 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. BORRELL FONTELLES